

Zjednotenie Nemecka alebo anšlus NDR?

PAVOL JANÍK

Niekajší generálny tajomník Ústredného výboru Komunistickej strany Sovietskeho zväzu a následne prvy i posledný prezident ZSSR Michail Gorbačov medzičasom tvrdí, že jeho cieľom bolo odstránenie etablovaného politického a ideologickejho systému. Lenže rozpad vlastnej krajiny, ktorá dovtedy mala pozíciu jednej z dvoch svetových superveľmoci, je už celkom iná otázka. Odpovedou na ňu môže byť Gorbačovova nadácia so sídlom v USA, ktorá organizuje bezzubé mierové konferencie na hony vzdialené realite neutíchajúceho horúčkovitého zbrojenia, rozširovania NATO na východ a eskalácie ozbrojených konfliktov aj priamo na území bývalých sovietskych republík.

To je nevyhnutná predohra akýchkoľvek racionalných úvah v súvislosti s takzvaným zjednotením Nemecka v roku 1990, ktoré bolo vlastne anšlusem Nemeckej demokratickej republiky. Pri tejto príležitosti si pripomeňme anšlus Rakúska, teda jeho anexiu nacistickým Nemeckom v roku 1938, ktorú Adolf Hitler tiež vyhlasoval za zjednotenie nemeckejho národa. Uvrhnutie najvyššieho predstaviteľa NDR Ericha Honeckera do tej istej cely, v ktorej ho väznili nacisti, len zdôrazňuje, že načrtnutý historický kontext vôbec nie je náhodný.

Dodatočne je každý človek veľmi múdry, ale Gorbačov naozaj neboli úplne bezmocný geopolitickej hráč, čiže jeho slávna perestrojka s neslávnym koncom, mohla dopadnúť aj celkom inak. V prvom rade si treba uvedomiť, že medzinárodné právo je vymozitelné iba vojenskou silou, ale Gorbačov a jeho suite uprednostnili ústne dohody, ktoré by západ nedodržal, ani keby mali písomnú podobu. Niet pochyb, že Rusko malo dôsledne trvať na veľmocenskom postavení, ktoré vyplývalo z jeho rozhodujúceho podielu

na víťazstve v druhej svetovej vojne. Vzťahuje sa to na celý východný blok, ale osobitne na NDR, kde bolo dislokovaných 380 tisíc sovietskych vojakov s odstrašujúcou konvenčnou i jadrovou výzbrojom.

Uvedme niekoľko možností, ktorými Kremel' nesporne disponoval. Zjednotenie dozaista mohlo byť podmienené odsunom všetkých cudzích vojsk, vyhlásením neutrality a dlhodobým obmedzením nemeckých vojenských kapacít. Rovnako do úvahy prichádzalo zachovanie vojenského status quo, teda pokračovanie rozmiestnenia cudzích vojsk vrátane Sovietskej armády. Nezabudnime na fakt, že Nemecké cisárstvo, ktoré spojilo desiatky niekdajších suverénnych nemeckých štátov s výnimkou Rakúska, vzniklo až v roku 1871. Takže riešenie nemeckej otázky kedykoľvek mohlo a môže mať aj opačný charakter – rozčlenenie Nemecka na viaceré krajiny.

Namiesto Nemecka sa však rozčlenil Sovietsky zväz a západ vrátane trpasličieho Slovenska sa podieľa na destabilizácii jeho niekdajších členských republík. Súčasné Rusko na základe doterajších skúseností začína chápať, že jeho jediným spolahlivým spojencom je vlastná armáda vrátane námorných, vzdušných a kozmických síl. Zrejme to dobre vedia aj naši zahraničnopolitickí experti a politici – najmä tí, čo absolvovali moskovskú diplomatickú školu.

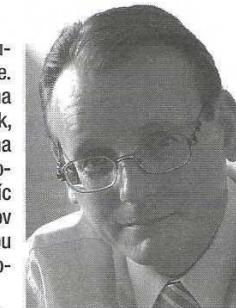
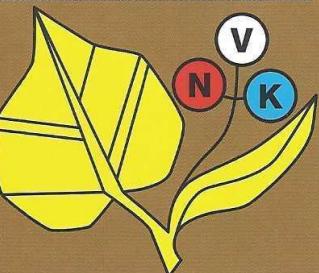

Foto Olga Janíková

ČTVRTLETNÍK VÝBORU NÁRODNÍ KULTURY

LÍPA

ROČNÍK 25 ČÍSLO 3/2020 CENA 70 Kč

Bol Václav Havel eštebák či agent vplyvu?

PAVOL JANÍK

Uplynulo 30 rokov od známej aféry Bartončík, ktorú objektívne treba považať skôr za aféru Havel, pretože vtedajší komunistami zvolený prezident Václav Havel hneď v zárodku demokratického systému flagrantne ukázal, že v novej ére nepôjde o súťaž programov, ale podrazov.

Pripomeňme si základné fakty. Josef Bartončík sa v rámci politických zmien po 17. novembri 1989 stal predsedom ČSL (Československá strana lidová), ktorá si doplnila názov na KDU-ČSL (Kresťanská a demokratická unie – Československá strana lidová). Tesne pred volbami v júni 1990 (počas predvolbyného moratória) náimestník federalného ministra vnútra Jan Ruml vystúpil vo vtedy jedinej (teda monopolnej) Československej televízii s tvrdzením, že J. Bartončík bol za socializmu tajný spolupracovník Štátnej bezpečnosti.

V afére sa vehementne osobne angažoval prezident Václav Havel (mimočodom – sám vedený v evidencii ŠtB ako kandidát tajnej spolupráce), ktorý vyhlásil, že pripad bol zverejnený preto, lebo mu J. Bartončík slúbil, že sám odstúpi, čo však obvinený politický konkurent poprel. Prezidentové slová potvrdzovali J. Ruml a prezidentov poradca Jiří Krížan (tiež sám vedený v evidencii ŠtB ako kandidát tajnej spolupráce). Navyše o tom, že išlo o cieľovedomý podraz, svedčí skutočnosť, že stretnutie Václava Havla s Josefom Bartončíkom sa údajne konalo iba medzi štyrmi očami. Vzhľadom na počet svedkov bolo tých očí a uší akosi privedla.

Strojcovia aféry dokonca nechali na tlačovej konferencii vystúpiť aj dôstojníka ŠtB, ktorý mal za socializmu v pôsobnosti kontrarozviedkovú ochranu politickej strany ČSL, čo sa vo výsledku tiež obracia proti Václavovi Havlovi a jeho spoloč-

níkom, pretože to jednoznačne poukazuje na ich primajmenšom dobré vzťahy, teda presnejšie povedanou spoluprácu s ŠtB.

Jednoducho – tzv. aféra Bartončík bola priečinadná špinavosť Václava Havla a spol. s cieľom poškodiť politickú konkurenčiu už v prvých demokratických volbách vo vtedajšom Československu. Odvtedy sa z politických špinavostí stala v našej federácii a po jej rozdelení v oboch nástupnických republikach základná športová disciplína. Tridsať-

Fotografia: Tonki Němec, FB

ročné skúsenosti potvrdili, že programy a slogany, nemajú nič spoločné s realitou a zodpovedajú známej anekdoté, že nikto vám nemôže dať to, čo vám my môžeme slúbiť.

Navhdy zostane záhadou, či bol Václav Havel eštebák, disident alebo agent vplyvu, príčom treba zdôrazniť, že uvedené možnosti sa navzájom vôbec nevylučujú, ale naopak sa súbežne veľmi vhodne dopĺňajú. V tejto súvislosti je azda vhodné širšej čítateľskej verejnosti vysvetliť, že agent vplyvu je človek vo významnom postavení, ktorý využíva svoju pozíciu na ovplyvňovanie verejnej mienky alebo prijímanie rozhodnutí, aby sa dosiahli výsledky v prospech krajiny, ktorej spravodajská služba ho riadi.

7. 7. 2020

Prebúdzanie zo snov o minulosti a budúcnosti

PAVOL JANÍK

So slovami treba zaobchádzať opatrnne, pretože majú schopnosť ovplyvňovať ľudí – od ich individuálneho konania až po činnosť mocenských štruktúr. Aj pojmy slovenský, slovácky a slovanský majú v rozličných obdobiah a jazykoch odlišný vyznam. Napríklad – v jazykoch južných Slovanov „slovenskí“ (neponúvajú výsilon) znamená slovinskí a slovenský. Slovenský jazyk (slovenščina) = slovinský jazyk (slovinčina). Text piesne: Ja som Jugoslovenka, moja duša je slovenská = Ja som Juhoslovanka, moja duša je slovenská.

To len na okraj objavujúcich sa a opakujúcich sa – usíli vŕniť Slovensko ako stred sveta či aspoň Európy. Lenže aj geografických stredov Starého kontinentu je príliš veľa a nachádzajú sa na území viacerých krajín – počnúc Nemeckom a nekončiac Bieleoruskom.

Vhodnou odpoveďou na etnické mapy Strednej Európy, ktoré majú dokumentovať všadeprítomnú slovenskost či aspoň jej niekdajšie ohromné zemepisné rozbery, môže byť mapa nerealizovaných federalizácií habsburskej monarchie, ktorú navrhoval následník trónu arcivojvoda František Ferdinand d'Este na základe koncepcie Aurela Popovičiho z roku 1906 pod názvom Spojenie Štátov Veľkého Rakúska, po nemecky Vereinigte Staaten von Groß-Österreich, po anglicky United States of Greater Austria.

O zložitosti situácie, ktorú mala riešiť zamýšľaná federácia svedčí fakt, že zámer predpokladal vznik 15 členských štátov, na ktorých území by sa nachádzali autonómne oblasti obývané prevažne Nemcami.

Pre nás je iste zaujímáne, že plán obsahuje aj štátny útvor Slovensko, hoci s nemeckým pomenovaním Slovenskland – na rozdiel od používanej výrazu Slowakej, ktorým sa v nemčine označuje aj Slovácko (kraj na juhovýchodnej Morave, ktorého obyvatelia sa nazývajú Slovák a Slováčka). Mimočodom – aj v slovenčine a češtine starší názov znel Moravské Slovensko. Pozoruhodné je, že Bratislavu sa mala nachádzať na území Nemeckého Rakúska, ale Košice na Slovensku.

Aspoň stručne charakterizujme štruktúru neuskutočneného modelu stredoeurópskej únie. Nemecké Rakúsko predstavuje dnešné Rakúsko, južné Tirolsko a južnú časť Českej republiky na princípe nemeckej etnicity. Nemecké Čechy zaberajú severozápad dnešnej Českej republiky s nemeckým osídlením. Ne-

mecká Morava sa nachádza na severovýchode dnešnej Českej republiky s rovnakým zložením obyvateľov.

Cechy pozostávajú z južnej a strednej časti dnešnej Českej republiky na základe českej etnicity. O Slovensku sme už hovorili. Západná Halič je súčasťou dnešného Poľska a má poľské etnikum. Východná Halič je súčasťou dnešnej Ukrajiny a Poľska s rusínskymi a ukrajinskými obyvateľmi.

Madarisko sa rozprestiera na svojom dnešnom území i na teritóriu južného Slovenska a severnej Vojvodiny s madarským osídlením. Síkulsko je súčasťou dnešného Rumunska s madarským etnikom. Sedmohradsko, Banát a Bukovina sú súčasťou dnešného Rumunska a Ukrajiny s rumanským obyvateľstvom.

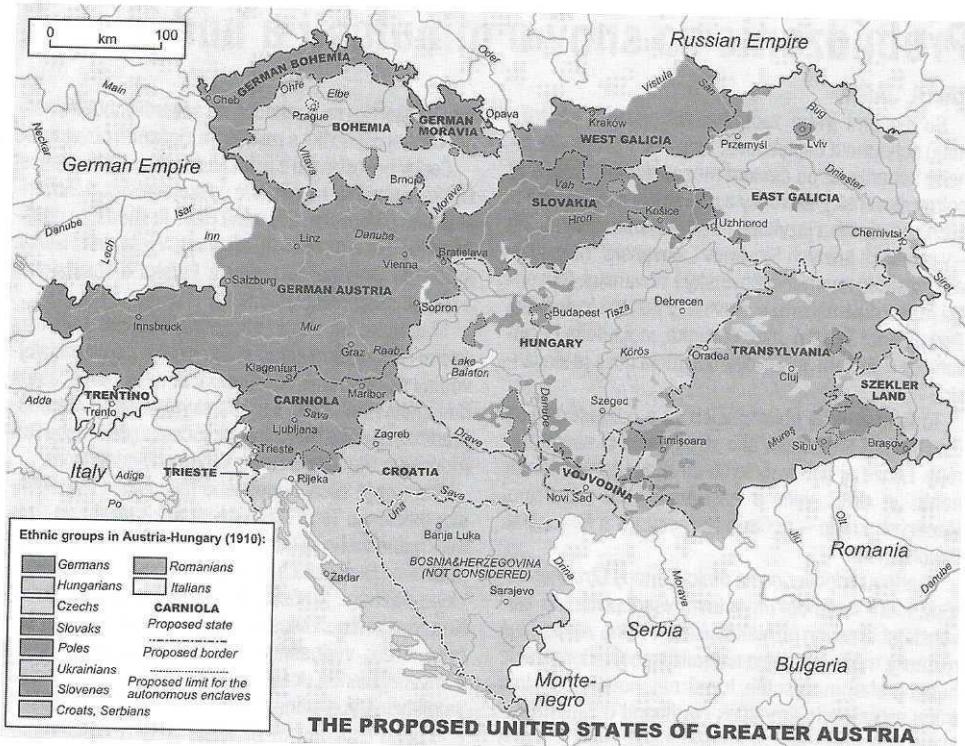
Trentino je súčasť dnešného Talianska a má talianske osídlenie. Terst a Gorica sa nachádzajú na územíach dnešného Talianska, západná Istrija je súčasťou dnešného Slovinska a Chorvátska, obývané sú talianskym etnikom. Kraňsko je dnešné Slovinsko a južné Korutánsko so slovinským etnikom. Chorvátsky záhrdinia Srem v dnešnom Srbsku a Boku Kotorskú v dnešnej Čiernej Hore s chorvátskym a srbským obyvateľstvom. Vojvodina je súčasťou dnešného Srbska, kde popri Srboch žijú viaceré menšiny vrátane slovenskej.

Nemecké obyvateľstvo by malo autonómiu vo viačerých členských štátach – napríklad vo východnom Sedmohradsku, Banáte a v niekoľkých častiach Madarska, a južnom Slovensku, na Slovensku (najmä na Spiši a v okolí Smolníka), ako aj vo veľkých mestách – Praha, Budapešť, L'vov, Brno a podobne.

Komplikovaná zemepisná a národnopisná schéma názorne ukazuje, že etnická konštrukcia štátov v Európe je už výjonom prekonaná. Jej vzkriesenie by prebulilo demónom nacionálizmu a viedlo by k rozsiahlym územným nárokom s nepredstaviteľnými dôsledkami.

Slovenských rojkov, ktorí snívajú o zašlej či nebodaj i budúcej veľkosti Slovenska, by mohol prebuliť fakt, že v súčasnej Európe sú partnermi unitárneho slovenského trpaslika také neporovnatelné entity ako federalizovaný nemecký gigant s príslušným spolkovým Rakúskom a neutrálnym (úradne štvorjazyčným) Švajčiarskom.

Napriek tomu, že Švajčiarska konfederácia formálne nie je členom níčoho, ani Európskej únie, nik neponchybuje o tom, že zohráva významnú úlohu vo

svetovej politike. Ale Slováci si robia svoju politiku, ktorá sleduje všetké geopolitické záujmy, len nie vlastné. Mohli by sme sa poučiť z historickej skúsenosti Švajčiarska, ktoré bolo aj počas 2. svetovej vojny neutrálne. Jeho tajná služba oficiálne nevystupovala proti nacistickému Nemecku, ale jej BÚRO HA v hľbo-

kej konšpirácii pôsobilo proti nemu. Tým chceme povedať, že je absurdné, keď Slovenská informačná služba označuje slovanskú vzájomnosť za bezpečnostné riziko. Tomu primerane zodpovedá fakt, že prezidentka prijíma zahraničné návštavy v Pezinku.

21. 7. 2020